

Törekvés a korszerű és gazdaságos bányaművelésre

A párt és a kormány a népgazdaság minden területén a gazdaság termelés kialakítására törekszik a dolgozó nép érdekében. Ez a törekvés a gazdaságosságra, a minden téren való takarékoskodásra nem most indult meg a Várpalotai Szénbányászati Tröszt üzemében. Ennek a törekvésnek városunk szénbányászati területén már eddig is eredményei, tapasztalatai vannak.

Szükségesnek mutatkozik, hogy a korszerű és gazdaságos bányaművelésre való törekvés tapasztalatai egyes üzemekben napvilágra kerüljenek. Ismerjük meg a sajton keresztül is az összes dolgozókat a bányák gazdaságosságra törekvő, takarékoskodó munkáját és ezzel a kérdéssel ne csak egyes műszaki vezetők, hanem sokan foglalkozzanak.

Egyik legfontosabb tennivaló

a bánya határainak és tektonikájának ismerete, a lehatárolt bányamezőkben ezek ismerete alapján a fő vágat rendszerek olyan kialakítása, hogy a kitermelt szén a legrövidebb útvonalon, minél kevesebb szállítóberendezés sorbakapcsolásával kerüljön az osztályozásra a külszínre. Ezek a bányavágatok úgy legyenek biztosítva, hogy rendeltetésüknek a legminimálisabb karbantartás mellett feleljenek meg. Ezekre az alapos megfontolás mellett és a fenti igényeket kielégítő fő- vagy gerincvágat rendszerre kapcsoljuk a természetes vagy vetőkkel határolt fejtési mezőket. A fejtési mezőkben rövidebb élettartamú, magát a fejtést kiszolgáló vágatokat tervezünk, illetve létesítünk. Ezek a vágatok olyanok legyenek, hogy a fejtések állta előidézett kőzetnyomásai hullámoknak ellenálljanak megfelelő szelvénytartás mellett a lehető legkisebb karbantartási munkával. A szállító-berendezések biztonságos és folyamatos üzemeltetését, valamint a jó légvezetést biztosítsák.

A különböző vágatrendszerek kialakítása tehát nagyon döntő szempont a bánya gazdaságosságára. Ha fejtésekből a szén a rossz vágatrendszer-kiépítés miatt négy vagy ennél több sorbakapcsolt szállítóberendezésen keresztül tud a külszínre eljutni, abban az üzemben igen sok kiszolgáló szállító munkást kell alkalmazni a termelést közvetlenül végző dolgozókkal szemben. Minél kevesebb a szállító-berendezések sorbakapcsolása, annál kevesebb kiszolgáló szállító-munkás végzi el ugyanezt a munkát. A fő-szállító vágatok biztosítása minél jobban ellenáll a kőzetnyomásnak, annál kevesebb fenntartást igényel és annál kevesebb lesz a szállítási üzemszám és az ebből eredő termelési kiesés is.

A korszerű és gazdaságos bányaművelésre való törekvéssel kapcsolatosan másik gondolatot a fejtési munkahelyek körül csoportosul. A fejtésekben a fizikai munka gépesítésére kell törekedni, másrészt pedig olyan fejtéseket kell kialakítani, melyek a szén vastagságának, a telep dőlésének a tektonikai zavargások figyelembevételével a legbiztonságosabbak. Várpalotán a széleshomlokú frontfejtések bizonyulnak a legmegfelelőbbnek.

A fejtésekben a szállítás teljesen gépesített. A biztosítás részben korszerű, a jövesztés és rakodás még mindig a nyers fizikai munkán alapul. Magyarországon frontfejtésben elterjedt még sehol sem alkalmaznak jövesztő és rakodó gépeket. Nehéz is ezeket a géptípusokat megteremteni. Ennek oka, főleg a főtelemek alacsony-szilárdságának tudható be. Biztosítás nélkül nagy felület nem tartható nyitva pl. a szovjet Donbasz kombájn alkalmazásánál is kb 8-9 négyzetmé-

ter biztosítatlan felületre van szükség az üzemeltetésnél. Ezt a várpalotai főtelemek szilárdsági viszonyai nem engedik meg. Ha gépesíteni akarjuk a frontfejtéseket, a támmentes frontomlok kialakítása az első lépés. Ezen a téren dicsérendő kezdeményezés van folyamatban Roszjár János bányavezető irányítása mellett egy 40 méteres frontszárnyon a Beszáló-aknáknál. Ezt a biztosítási rendszert kell kiszélesíteni fokozatosan az összes felsőpadi frontfejtésekre és megtalálni a lehetőségét kísérletek útján az alsópadi fejtésekben való alkalmazására is. Ezzel a fejtés-biztosítással lényegében meg lesz a feltétele a fejtőgép bevezetésének a frontfejtésekben. Természetesen kisméretű speciális fejtő és rakodó gépekről lenne szó. Jelenleg Martinkó Mátyas tröszt igazgató tervei alapján készül a központi műhelyben egy részlerakodó gép, mely alkalmasnak látszik a várpalotai frontfejtésekben való alkalmazásra. Ennek nyomán mások is foglalkoznak frontfejtésekre alkalmazható fejtő-rakodó gépek kialakításával. Így Mészáros Tibor mérnök és még többen is.

Ez a lelkes kutató munka bizonyára meghozza rövidesen egy alkalmazható bányagép-típus kialakítását és vele jelentősen csökkenthető lesz a nyers fizikai munka a bányában.

Még mindig költséges a bányavágatok kiképzése, de e mellett a kihajtási sebessége is alacsony. Nem mondhatjuk, hogy az F 4-es elővágó gépeket meghonosítottuk Várpalotán, mert a bányavágatok jelentős része gépesítés nélkül lesz kihajtva. A törekvés arra kell irányuljon, hogy a rendelkezésre álló F-4-es gépek

folyamatosan működjenek és használjuk a Kóta-féle felrakó gépeket is.

Ebben a témakörben nagy súlyt szerez az anyaggal való takarékoskodás kérdése, melyet teljes részletességgel itt nincs módunkban részletezni. Elsősorban a fával való takarékoskodásról még mindig nem kielégítő a fa visszazárblása és újra való felhasználása. Gondoljunk egyes üzemekben, mennyivel több vastagot lehetne beépíteni és azok a külszínen vannak tárolva. Vagy minden üzemben meg lehetne jobban szervezni a fa visszanyerését és újra való felhasználását, illetve feldolgozását, mert még mindig a körfűrészeken a jó fa is tüzelőnek lesz felvágva. Így vagyunk a vasanyagokkal, berendezési alkatrészekkel is. Több bányai üzem területén, de lent a bányában is kaparó-alkatrész, gumiszállító-berendezés alkatrészei a felhasználás helyett az enyészetnek és a pusztulásnak esnek áldozatul.

Ha a felemelkedés útján akarunk járni, ezekkel a problémákkal mindenkinek: csillásnak, vágárnak, műszaki vezetőknek egyaránt a fejlődés érdekét szolgálva kell foglalkozni. Nagyon hasznos dolog lenne mindannyiunk részére, ha a gazdaságosság területéről az üzemek dolgozói, műszaki vezetői a sajtón keresztül is hangot adnának, hogy minden dolgozó a messzemenő takarékoskodás szemellett tartásával végeznék munkájukkal és így a széles tömegek egyéni munkájának eredményességét saját magunk is élvezhessük a gazdaságosabb termelés hatásait egyéni életviszonyaink között.

Bolyki Zoltán
a Széntröszt főmérnöke.

Zászlónk alatt

A GÁRDA NEM ALSZIK...

A tábornak már erőszakkal sem lehetett volna a sátrakban tartani. A borzas-barna fiúfejek szurkolva figyelték a műveletet...

Nagyszerűen küszködtek a fiúk, mint a Kaméleon, olvadtak össze környezetükkel, lélegzetüket is visszafojtották.

Az ellenfél beleesett a csapdába. Megtévésztette a völgy kijáratára felől érkezők zajongása. Hiába settenkedtek egész este a táborútkörül. Megtudták ugyan egyet-mást, de ezzel nem számoltak. Most már mindegy. Itt gyorsan kell tenni valamit. El nem szabadnak, az biztos. Itt van „Lajos bácsi” — ahogy egymásközt Kapus tiszt elvtársat neveztek, majd ő kihív a bajból. Ezalatt Bacárdi Zoli már megkapta a szükséges tanácsokat. Zolbert és Hajdút néhány lépésre előre küldték. Szabó és ő lesben maradtak.

— De hát mit akarnak ezek? Vannak nyolcan. Ez nem igazság. Így könnyű támadni. — kezdett ideges lenni.

Hajdú egy cserje tövében guggolt. Izgalmában egy husángot szorongatott. Zoller is valami kezéjébe való után tapogatózott. Mit is tehetne mást. Már csak 16 lépésre vannak... Nem volt ijedős gyerek. Úgy mondják egy kicsit vagány. Pedig ő nem is olyan. Inkább csak erősnek érzi magát. Most viszont, mintha minden bátorsága az inába szállt volna. — Már itt is vannak. Hirtelen felugrott.

— Állj! — kiáltotta, de úgy, hogy saját hangját hallva, mindjárt visszavert a bátorsága.

A támadók az erélyes kiáltásra meglepődtek. Fekve maradtak. Bacárdiban forogtak a lehetőségek gondolat. Bosszankodott, miért is nem kért még vagy két-három fiút. A három legjobb barátját kérte csak...

Szabó Karsai mögött megreescent valami. Bacárdi kiáltani akart neki. Már késő...

Karsai alól kirántották a lábát, s

már a földön hempergett. Négyen próbálták leteperni, míg végül is állt az a közmondás: „Sok lúd disznót győz.” Tehetetlen volt. Ültek a lábán, szorongatták a kezét. Nem volt kiút. Elhurcolták a táborútkörül.

A rajparancsnokok visszavonulást parancsoltak. A szibongó ifjú had alig várta, hogy foglyának szemébe nézhessen. Volt, aki örült, volt aki bosszankodott. Pár perc és a táborútkörül nevetgéltek. A póruljárt felderítő négyen is örültek. Nehéz volt megfogni ezt az erős lakatos gyereket. Most már csak elbírni vele... A többiket visszaengedték, így ő maradt egyedül.

Homokinak közben jelentették, hogy az egyik felderítő — valószínű Hajdú meg tudta a jelszót.

— Hogyan történetelt elvtársak?...

Az őrsparancsnok szegyenkezve jelentette. Sok tőprengésre nincs idő. Kupi ifjúgárdista már fut is az új jelszóval. — Azt meg kell jegyezni, hogy ezek a fiúk csak futva tudnak közlekedni, pedig igazán nem követell tőlük senki. Dehát olyan jól esik a parancsot teljesíteni, különösen most, hogy olyan könnyen megúszták...

Szabó ül a száraz fűvön. Lábán derékszíj hurokba fűzve. Restelkedik. Mit fog szólni Bacárdi. Nem beszélve arról, hogy a többi társal is, ha megtudják... Mert képezek ezek a fiúk mindent kilocsogni.

Most örülnek, hogy az erős Szabót elhurcolták... Még szép! Mikor kirántották a lábát alóla, legalább négyen szorongatták.

Nem akart senki feküdni, álmátlan, borzasan topogtak a tűz körül. Teljesen lefoglalta őket az akcióban résztvevők csodálatos beszámolója. Egy 16-18 éves fiatal embernek nagy ám a fantáziája...

Három elvtárs és jóbarát, három ifjúgárdista — felderítők — kihasználva a figyelmetlenséget, leültek a fogoly Szabó közelébe.

Mikor javul meg a kenyér minősége?

Már több esetben olvastam az „Új Várpalota” hasábjain a Várpalotai és Környéke Sütőipari Vállalat munkájáról. S vártam, hogy az illetékesek válaszolnak is erre. Ha az újságon keresztül nem is, de legalább ténylegesen azáltal, hogy azt mi is észre vegyük, mégpedig a kenyér minőségén. Mi nem vagyunk szakértők és ezért nem tudjuk megmondani és megérteni sem, hogy mitől van az, hogy a kenyér, — lehet úgy mondani — minden szállítmányában van sejt, sületlen,

vagy keletlen kenyér. Csak azért nem tudjuk, mert az egyik kenyér jó, a másik nem. S arról sem szerezünk meg eddig tudomást, hogy a sütőipari vállalat vezetője a hibák elkövetőit felelősségre vonja-e, mert nálunk ez így történik.

Szeretnénk már jobb kenyeret fogyasztani. De ez csak úgy lehetséges, ha a pékek javítanak munkájukon, s ekkor nem átok, szidás, hanem megbecsülés lenne a részük.

Szegény Lajos
Pétfürdő.

Ülésezett a városi tanács

A városi tanács 1958 június 27-én tartotta tanácsülését, melyen tárgyalta a város közegészségügyi helyzetét, a mezőgazdaság időszerű kérdéseit, de foglalkozott ezenkívül a tanács tagok által interpellációk formájában felvetett kérdésekkel is.

A tanácsülés igen aktív volt, — tanács tagjainak nagy számban szótka hozzá a beszámolóhoz, s tették meg észrevételeiket, építő bírálatukat, különösen a közegészségügyi beszámolóval kapcsolatban. Elsősorban a vendéglátóipari vállalat üzemében meglévő hiányosságokat kifogásolta — és méltán — a tanácsülés, illetve a tanács tagok, s azok megszűntetése érdekében határozatban utasította az egészségügyi osztályt, hogy határidőn belül vizsgálja felül a kérdéses üzlethelyeket, s a szükséges intézkedéseket tegye meg.

A mezőgazdasági beszámolóval kapcsolatban az aratás időbeni elvégzésének fontosságával, a cséplés új megszervezésével, de nem utolsósorban a nagyüzemi mezőgazdaság, a termelőszövetkezeti mozgalom fontosságának kérdéseivel foglalkozott a tanácsülés, mint a szocializmus további építésének egyik fontos teendőjével, s ezzel kapcsolatban a tanács tagok aktív, meggyőző munkájának fontosságára hívta fel a figyelmet.

Bánhegyi Károly,
vb. titkár.

Hírek Inotáról

Az Inotai Alumíniumkohónál a három éves terv során nagy-szabású energiagazdálkodási, beruházási munkákat kívánunk végrehajtani. A tervek a kemencéket tápláló szénészézés bővítését írták elő, ami kb. 10 mil-

lió forint befektetésnek felel meg. Ezzel a beruházással el akarják érni, hogy évente 10 millió kW-óra energiát takaríthassanak meg. S a számítások szerint még az új árak kialakítása mellett is néhány éven belül megtérül népgazdaságunknak ez a hatalmas összeg.

Az 1957-58-as oktatási év lezárása után az Inotai Alumíniumkohónál 10 új technikussal bővül a műszaki gárda létszáma. Ezeket az új technikussokat fizikai szakmunkára állították be, amivel nem csak az ő fejlődésüket kívánják elősegíteni, hanem a munkák irányításának szakemberekké való biztosítását is.

Az új 3000 köbméteres kompresszor beindítása megtörtént. Ez annál jelentősebb a kohó életében, mivel egyetlen biztosítóka annak, hogy a gépek kihazsnálását semmi se akadályozza.

Az alumíniumkohó területén megoldották a kádbetörés gépesítését. Ezzel nemcsak a legnehezebb fizikai munkától szabadították meg a dolgozókat, hanem megteremtették annak lehetőségét is, hogy néhány területen fizetésrendezést tudjanak eszközölni. A üzemeltető állomás dolgozóinak például 10 százalékos pótlékot adnak. Ugyanígy figyelembe vették az egyenirányító javításánál dolgozó szakembereket, akiknek szintén 10 százalékos pótlék jár az újabb berendezésekkel.

Táncanfolyam

Modern táncanfolyamot rendez július 15-től augusztus 30-ig a KISZ és a kultúrotthon közösen. A táncanfolyamon kezdő és haladó fiatalok egyaránt résztvehetnek. A tanfolyam 6 hétig tart, beiratkozni július 15-ig lehet (pénztek kivételével naponként délután 3-tól este 10 óráig a kultúrotthon könyvtárában). Úgy tervezik, hogy a tanfolyam kedden és csütörtökön tart foglalkozást. Szombatokon pedig ösztáncot rendeznek, jó idő esetén a szabadterei színpadon, hogy a nyári hónapokban is lehetőséget nyújtsanak a fiatalok szórakozására.

Szórádi Zsigmond.